

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/27/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716203612
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6716203612.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti o maloletú A. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov - otca U. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX a matky T. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O., C. M. XXXX/XXX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 5P 112/2016-57 zo dňa 20. 02. 2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P 112/2016-66 zo dňa 23. 02. 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom m e n í takto:

I. Otec U. I., nar. XX. XX. XXXX je povinný prispievať zníženým výživným na maloletú A. I., nar. XX. XX. XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa od 01. 09. 2016, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám A. I., nar. XX. XX. XXXX.

II. Zameškané výživné za obdobie od 01. 09. 2016 do 10. 03. 2017 v celkovej výške 144,40 € je otec p o v i n ý uhrádzať vo výške 8 € mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok, a to k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci.

III. Zameškané výživné za obdobie od 11. 03. 2017 do 03. 08. 2017 v celkovej výške 129,51 € je otec povinný uhrádzať vo výške 8 € mesačne spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok, a to k rukám A. I., nar. XX. XX. XXXX.

IV. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 5P 469/2013-26 zo dňa 27. 01. 2014 tak, že otcovi maloletej A. I., nar. XX. XX. XXXX znížil jeho vyživovaciu povinnosť, a to na sumu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa počnúc dňom 01. 09. 2016.

2. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP.

3. Následne na to okresný súd vydal dopĺňací rozsudok pod. č. k. 5P 112/2016-66 zo dňa 23. 02. 2017, ktorým doplnil vyššie uvedený rozsudok výrokom o zameškanom výživnom. Určil, že zameškané výživné za obdobie od septembra 2016 do februára 2017 v celkovej výške 135,65 € je otec maloletej povinný uhrádzať v mesačných splátkach vo výške 11,30 € a to spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky.

4. V odôvodnení napadnutých rozhodnutí okresný súd poukázal na to, že návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči jeho, v tom čase, maloletej dcére považoval za dôvodný. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane otca, nakoľko tento je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 01. 04. 2014, pričom poberateľom dávky v hmotnej núdzi je od 01. 02. 2016. K zmene pomerov síce došlo i na strane maloletej, ktorá v súčasnej dobe navštevuje 3. ročník strednej školy, čím je nesporné, že sa zvýšili náklady spojené s jej výživou a prípravou na budúce povolanie, avšak keďže k poklesu príjmu na strane otca došlo v podstatnej miere, znížil vyživovaciu povinnosť otca voči dieťaťu na sumu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. K predmetnému zníženiu pristúpil okresný súd až počnúc dňom 01. 09. 2016, a nie ako požadoval v návrhu otec maloletej už od 01. 11. 2015, ktorú skutočnosť odôvodnil najmä tým, že napriek tomu, že už v tom čase bol otec maloletej nezamestnaný a bez príjmu, mal súd za preukázané, že v tom období nebol poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Z uvedeného okresný súd vyvodil, že si otec maloletej finančné prostriedky zabezpečoval sám, nakoľko ako sám uviedol na pojednávaní splácal pôžičku mesačne po 30 €. Na základe uvedeného sa otec maloletej dostal do hmotnej núdze len od februára 2016, pričom do 01. 09. 2016 mu nič nebránilo, aby si vhodným spôsobom, či už brigádnicke, alebo iným spôsobom zvýšil príjem a plnil si tak vyživovaciu povinnosť voči dcére. Na druhej strane okresný súd zohľadnil, že od 01. 09. 2016, od ktorej doby k zníženiu okresný súd pristúpil, je otec maloletej dlhodobo práceneschopný, takže nie je v jeho možnostiach si tento príjem zvyšovať vlastným pričinením, a teda nie je schopný platiť doterajšie výživné. Z uvedeného dôvodu súd potom počiatok zníženia výživného stanovil dňom 01. 09. 2016, pričom prihliadal aj k tomu, že otec návrh na zníženie výživného podal až dňa 16. 03. 2016, čo je po podaní trestného oznámenia matky za neplnenie vyživovacej povinnosti.

5. Dopĺňacím rozsudkom okresný súd rozhodol o nedoplatku na výživnom za obdobie od 01. 09. 2016 až do rozhodnutia okresného súdu v zmysle § 232 ods. 3 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku v spojení s dopĺňacím rozsudkom podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Poukázal na to, že už od 01. 04. 2014 bol evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, avšak až do októbra 2015 plnil vyživovaciu povinnosť voči dcére v celom rozsahu, teda vo výške 120 € mesačne. Jeho finančná situácia sa však zmenila, nemal prostriedky na zaplatenie, čím mu vznikol dlh, s tým, že ešte v auguste roku 2015 uzavrel dohodu o pracovnej činnosti a od 07. 09. 2016 je práceneschopný, preto sú mu upravené dávky len vo výške 96,30 € po dobu 3 mesiacov a od februára 2017 dostáva 61,60 €. Dlhodobo užíva reumatologické lieky. Uvedené skutočnosti tak okresný súd zohľadnil len čiastočne a jeho schopnosť uhradiť zameškané výživné od novembra 2015 do septembra 2016 t.j. 11 splátok po 120 € je pri jeho finančnej situácii nereálne. Zdôraznil, že neplnenie výživného vzniklo z finančnej núdze, a nie s neochoty, alebo nechcenia zaplatiť. Navrhol, aby okresný súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na sumu 30% zo sumy životného minima, t.j. na sumu 27,13 € mesačne a to už od 01. 11. 2015, tým že zameškané výživné by uhradil v mesačných splátkach po 7,87 €.

7. Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojho vyjadrenia zo dňa 20. 02. 2017 s tým, že s odvolaním otca nesúhlasí.

8. Kolínny opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že doporučuje, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v plnom rozsahu ako vecne správny potvrdil. Súd sa podľa neho dostatočne zaoberal objasnením skutkového stavu veci, vykonal náležité dokazovanie s dôrazom na najlepší záujem maloletej tak, ako to vyžaduje Zákon o rodine.

9. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte aj „CMP“), ktorý v zmysle § 395 ods. 1 CMP upravuje, že tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. V dôsledku odvolania otca krajský súd ako súd odvolací prejednal jeho odvolanie v zmysle § 62 až 67 CMP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 (a contrario) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“), rozsudok okresného súdu podľa § 388 CSP zmenil a to z nasledovných dôvodov:

11. Okresný súd zmenil rozhodnutie okresného súdu, pretože neboli dôvody na jeho potvrdenie, ale ani na jeho zrušenie.

12. Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu a na jeho základe vyvodil i správne právne závery, keď rozhodol, že návrh otca na zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči dcére považoval za čiastočne dôvodný a pristúpil k tomu, že vyživovaciu povinnosť otca voči dcére znížil na výšku 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, a to v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Predmetným osobitným zákonom je § 2 písm. c/ zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.. Okresný súd totiž uznal, že otec maloletého dieťaťa bol v čase, kedy došlo k jeho rozhodnutiu v hmotnej núdzi, keď prihladol okrem tejto skutočnosti aj na dlhodobú práceneschopnosť otca maloletej, teda nie je v jeho možnostiach si zvyšovať príjem ani z objektívnych dôvodov, teda nie je schopný platiť doterajšie výživné. Odvolací súd sa s uvedeným právnym záverom okresného súdu v celom rozsahu stotožňuje.

13. Odvolanie otca, aby k predmetnému zníženiu v uvedenom rozsahu došlo už od 01. 11. 2015, nepovažoval odvolací súd za dôvodné, nakoľko okresný súd stručne a jasne odôvodnil prečo k zníženiu nepristúpil už od uvedeného dňa. Okresný súd jednoznačne mal za preukázané, že už v období od novembra 2015 nebol otec poberateľom dávky v hmotnej núdzi, z čoho je možné vyvodiť, že si finančné prostriedky zabezpečoval sám, nakoľko ako sám uviedol na pojednávaní splácal pôžičku vo výške 30 € mesačne. V hmotnej núdzi bol preto otec len od februára 2016 a do uvedenej doby teda do 01. 09. 2016 mu z objektívnych dôvodov nič nebránilo v tom, aby si vhodným spôsobom, či už brigádnicke, alebo iným spôsobom zvýšil príjem primerane jeho veku, zdravotnému stavu ako aj dosiahnutému vzdelaniu. Uvedené potvrdzuje aj to, že v auguste v roku 2015 uzavrel otec dohodu o pracovnej činnosti a takýmto spôsobom prípadne brigádnicke mohol zabezpečovať svoj príjem až do 01. 09. 2016, odkedy je však už dlhodobo práceneschopný a jeho zdravotný stav mu dosahovanie príjmu z objektívnych dôvodov neumožňuje. Potvrdzuje to i ďalšia skutočnosť uvedená otcom v odvolaní, že v rámci obecných služieb mu bola dávka zvýšená na 124,70 € mesačne, a preto aj uvedenú skutočnosť okresný súd dôvodne zohľadnil. Zároveň okresný súd dôvodne prihladal na to, že keďže od septembra 2016 je otec práceneschopný, došlo k úprave výšky jeho dávok, ktoré v súčasnej dobe dosahuje len v sume 61,60 €.

13. Otec v odvolaní žiadnym spôsobom nespochybnil vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, ako aj dôvody na základe, ktorých okresný súd rozhodol, keď dôvodne prihladal aj na tú skutočnosť, že otec návrh na zníženie výživného podal až dňa 16. 03. 2016, teda po podaní trestného oznámenia matky za neplnenie vyživovacej povinnosti.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, preto odvolací súd konštatuje, že okresný súd pokiaľ rozhodol o znížení výživného na A. I. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, a to už počnúc dňom 01. 09. 2016 a návrhu otca na uvedené zníženie už od 01. 11. 2015 nevyhovet, rozhodol vecne správne. Zároveň okresný súd rozhodol vecne správne, aj pokiaľ ide o zameškané výživné za obdobie od septembra 2016, teda od doby kedy pristúpil k zníženiu vyživovacej povinnosti až do jeho rozhodnutia, teda do februára roku 2017.

15. Napriek vyššie uvedenému právnemu záveru, tak okresného, ako aj odvolacieho súdu, však odvolací súd bol nútený pristúpiť k zmene napadnutého rozhodnutia, nakoľko v priebehu odvolacieho konania a to dňa XX. XX. XXXX dovŕšila A. I. vek 18 rokov, teda stala sa plnoletou a nadobudla spôsobilosť na práva a povinnosti v celom rozsahu. Až v odvolacom konaní teda došlo k zmene skutkového stavu, z ktorého vychádzal okresný súd pri svojom rozhodovaní, keď v odvolacom konaní nadobudla dcéra plnoletosť, teda stala sa spôsobilou na právne úkony v celom rozsahu. V tejto súvislosti preto pristúpil odvolací súd k zmene napadnutého rozhodnutia v tom, že výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa od 01. 09. 2016 je povinný otec zasielať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám už plnoletej dcéry, ktorá už nadobudla spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu.

16. Podľa § 8 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony), vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Podľa § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka plnoletosť sa nadobúda dovŕšením 18 roku.

17. Vzhľadom na vyššie uvedenú zmenu odvolací súd zmenil i rozhodnutie okresného súdu o zameškanom výživnom a to práve z dôvodu, aby zameškané výživné za obdobie kedy bola jeho dcéra maloletou, toto otec uhradil k rukám matky, teda od 01. 09. 2016 do 10. 03. 2017 v celkovej výške 144,40 €, ktorá suma predstavuje zameškané výživné za 6 mesiacov a 10 dní vo výške 27, 13 € mesačne.

18. Zameškané výživné za obdobie od 11. 03. 2017 (kedy dcéra nadobudla plnoletosť), až do rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 03. 08 2017 predstavuje sumu 129,51 €, a to za obdobie 4 mesiacov a 14 dní, pri sume 27,13 € mesačne, ktorá suma je ustálená zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z., ktoré zameškané výživné bude uhrádzať otec k rukám dcéry spolu s bežným výživným.

19. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).